

Опитування

 <http://neweurope.org.ua/>
 info@neweurope.org.ua

 <https://www.facebook.com/NECUkraine/>
 https://twitter.com/NEC_Ukraine
 https://t.me/n_e_c

Центр «Нова Європа», 2019

Дискусійна записка написана Центром «Нова Європа» у рамках проекту «Програма сприяння громадській активності «Долучайся!», що фінансується Агентством США з міжнародного розвитку (USAID) та здійснюється Pact в Україні. Зміст дискусійної записки є винятковою відповідальністю Центру «Нова Європа» та Pact, і не обов'язково відображає погляди Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) або уряду США

МІЖ ЛУКАШЕНКОМ І МЕРКЕЛЬ

ЯКОЇ ЗОВНІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ
УКРАЇНЦІ ОЧІКУЮТЬ ВІД НАСТУПНОГО
ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ?¹

ВИСНОВКИ

- Для 54% українців важливо, аби майбутній президент України продовжував європейську інтеграцію
- Більшість українців не відчули позитивного ефекту від зближення з ЄС
- Майже 20% українців хотіли б, щоб конфлікт між Україною і Росією вирішували в будапештському форматі
- Українці вважають, що майбутній президент має рівнятися на політичний стиль Лукашенка, Меркель і Грибаускайте. Половині опитаних було складно визначитися з відповіддю

¹ Національне опитування щодо громадянського залучення було проведене на замовлення Pact в рамках Програми сприяння громадській активності «Долучайся!» (USAID), що фінансується Агентством США з міжнародного розвитку (USAID) та здійснюється Pact в Україні. Інформацію, представлену в цьому матеріалі, було отримано в ході четвертої хвили опитування, проведеного компанією GfK Ukraine у листопаді-грудні 2018 р та до якого були включені питання від Центру «Нова Європа»

КУРС НА ЄВРОПУ — ЦЕ ВАЖЛИВО

Для понад третини українців (36,1%) важливо (хоч і не принципово), аби майбутній президент продовжував євроінтеграцію країни. Ще для 17,77% громадян продовження курсу на ЄС є принципово важливим. Тобто в цілому можемо говорити про майже 54% українців. У регіональному контексті найбільше зважатимуть на проєвропейськість майбутнього президента на Заході України — понад 70%, а найменше — на Сході (34%). На Півдні і Сході досить високим є рівень тих, хто голосуватиме за людину, яка припинить євроінтеграцію, — 16,17% і 13,46% відповідно.

БУДАПЕШТСЬКИЙ ФОРМАТ

19,12% українців вважають, що майбутній президент має вирішувати конфлікт із Росією в будапештському форматі — за участі Великої Британії, США, Росії, Франції та Китаю. У регіональному вимірі найбільша частка прибічників будапештського формату мешкає на Півночі України — 26,34% респондентів північних областей обрали саме такий варіант вирішення конфлікту. Приблизно такий самий рівень підтримки «Будапешта» спостерігається і на Заході — 24,94%. Не відстає суттєво Схід — 20,65%. Центральні області віддали приблизно однакову кількість голосів за кожен із варіантів (у межах 10%), при цьому 32% представників центральних областей зізналися — «важко сказати» (найвищий показник порівняно з іншими регіонами). На Півдні найвищий показник (19,66%) щодо підтримки такого варіанту: «це внутрішній конфлікт, а тому потрібно вести переговори безпосередньо з представниками непідконтрольних територій Донбасу». Крім того, на Півдні порівняно популярною була опція щодо ведення переговорів у чинних форматах (мінський процес, нормандський формат). На Заході України також найбільше тих, хто вважає, що потрібно задіяти будапештський формат. Досить високий рівень у західних областях тих, хто вважає, що необхідно задіяти Збройні сили до відновлення контролю над окупованими територіями (для порівняння: на Заході таких 19,76%, на Сході — 2,48%).

СТИЛЬ ЛУКАШЕНКА В ФАВОРИ

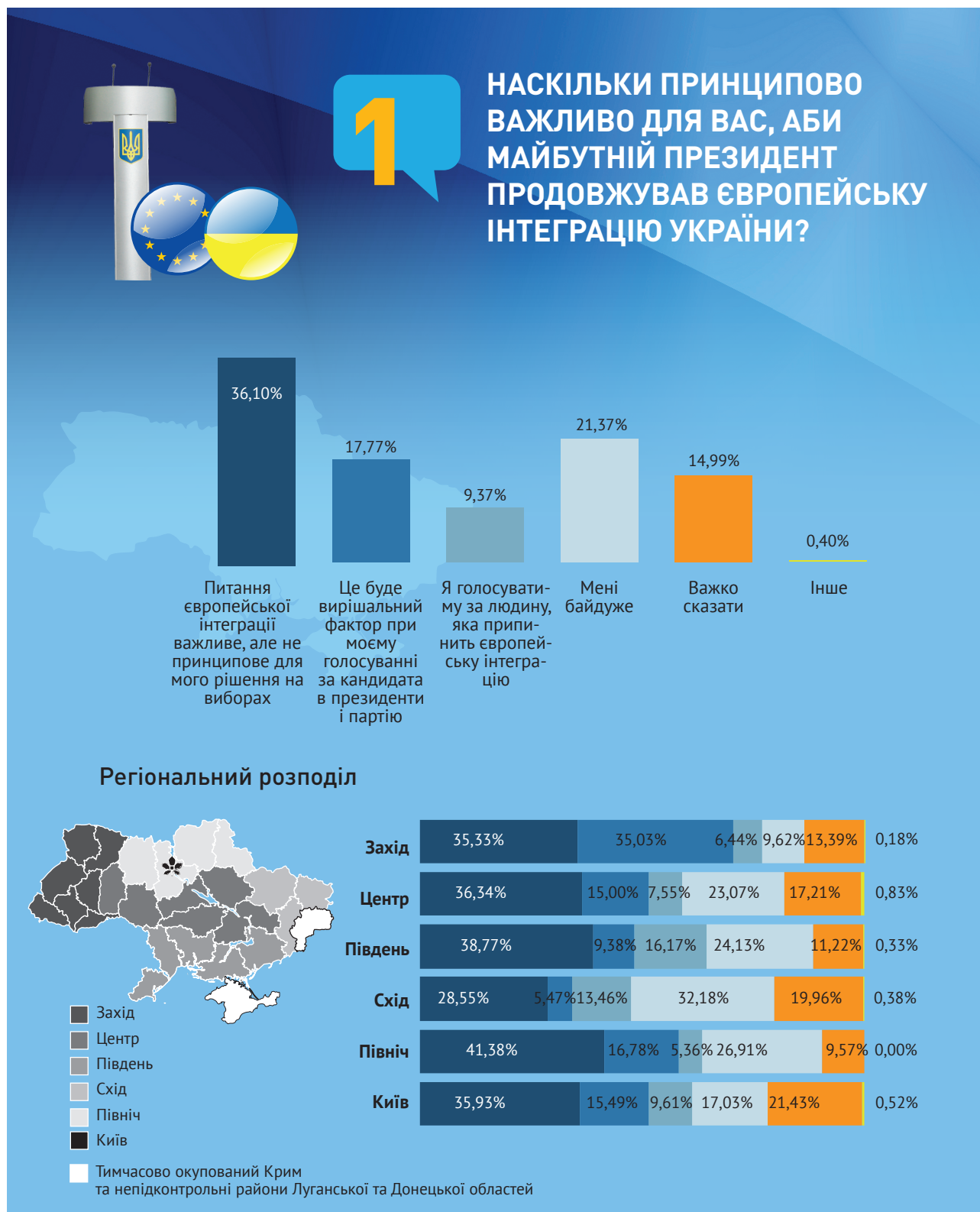
Майбутній президент України повинен брати приклад із президента Білорусі Олександра Лукашенка — так вважають 13,44% українців. Політичний стиль канцлерки ФРН Ангели Меркель імponує 9,83% опитаних громадян. На третьому місці за популярністю — Даля Грибаускайте, лідерка Литви. У регіональному розрізі на Заході України найпопулярнішою виявилася Меркель, у решті регіонів лідером симпатій став Лукашенко. При цьому найвищий показник прибічників лукашенківського стилю на Півночі України — 21,8%. Путін залишається взірцем для 7,6% мешканців Півдня і для 6,85% респондентів Сходу (у цілому по країні Путіна за взірця вважає 2,86%). Приблизно такі ж показники в цих регіонах отримала й Ангела Меркель — 7,93% на Півдні і 4,15% на Сході. Улюбленці міжнародної преси — Еммануель Макрон та Джастин Трюдо — не є особливо популярними серед українців (підтримка в межах похибки). Президента США Дональда Трампа обрали за взірцевого лідера 4,17% (найбільше його симпатиків на Заході — 7,31% і у Києві — 7,15%). Аналіз вікових груп виявив, що Ангела Меркель популярна серед молоді, а Олександр Лукашенко — серед старшого покоління. Так, для молоді 18-24 років авторитетом і лідером симпатій стала Ангела Меркель (17,25%), Лукашенко здобув прихильність лише 3,55% молодих українців. Серед тих, кому за 45 років, симпатії були найбільшими саме стосовно білоруського президента. У діапазоні 55-64 роки 21,19% опитаних хотіли б, щоб майбутній президент брав приклад із лідера Білорусі. Варто зазначити, що половині респондентів усіх регіонів України було важко відповісти на це запитання. У Києві цей показник сягнув рекордних майже 60%.

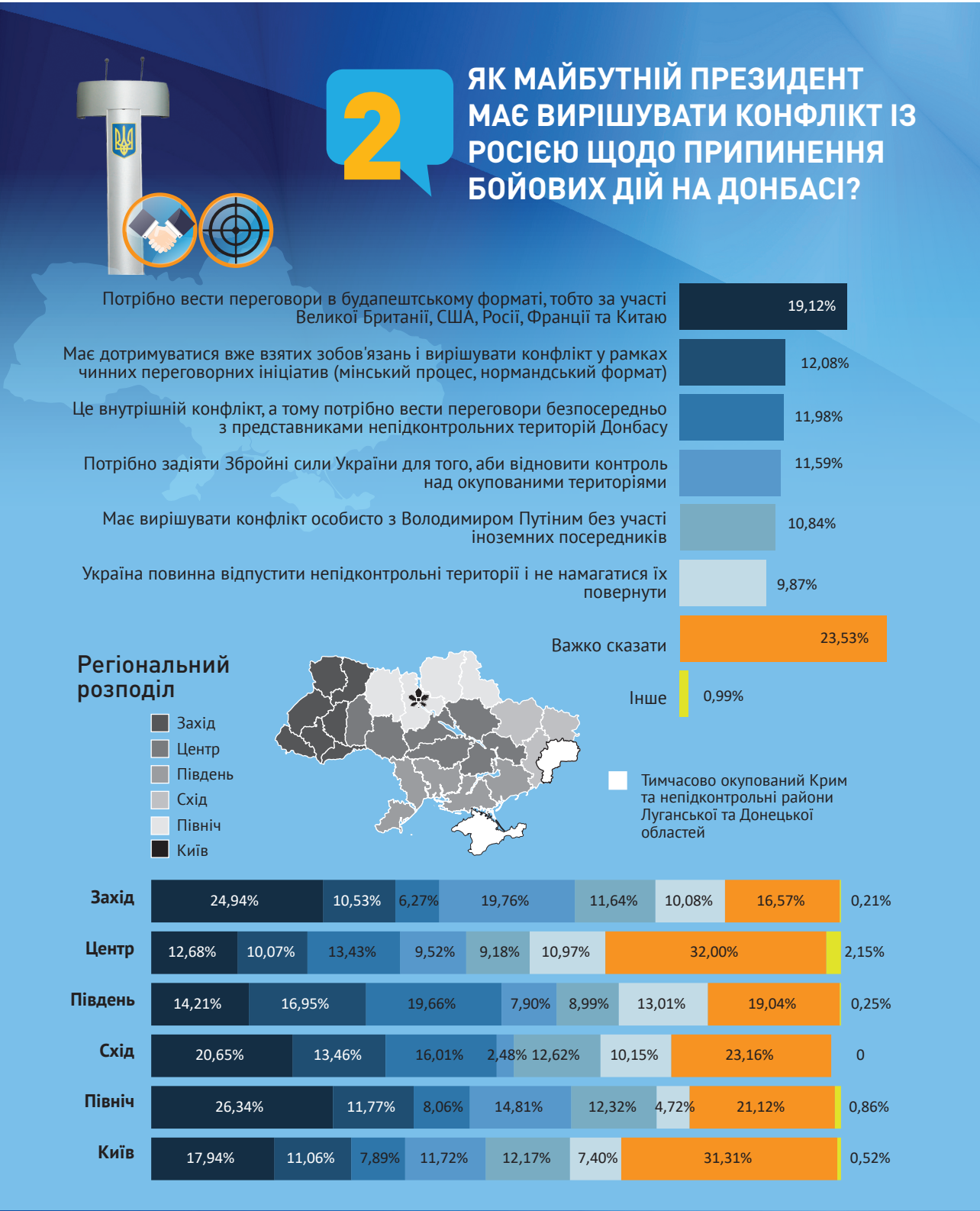
ЗБЛИЖЕННЯ БЕЗ ЕФЕКТУ

Більшість українців (64,1%) відповіла, що не відчула позитивного ефекту від зближення України з ЄС. У регіональному контексті серйозних розбіжностей між тими, хто відчуває позитивний вплив, і тими, хто його не бачить, немає. Винятком може бути хіба що Захід: майже 25,94% опитаних позитивний ефект відчували проти 48,87% тих, хто не відчув. У решті ж областей цифри приблизно однакові: від 15% на Півдні до 18,97% на Півночі відчували позитивний ефект від зближення з ЄС. Не відчували ж від 64,89% у центральних областях до 77,3% на Сході. Віковий зріз показав, що чим старші респонденти, тим менше вияву оптимізму щодо позитивного впливу євроінтеграції. Якщо опитані у діапазоні 18-24 років розподілилися 25,01% (бачать ефект) проти 54,83% (не бачать ефекту), то в діапазоні 65 років і старше співвідношення 9,53% проти 73,71%.

ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Із 18,41% українців, які відчувають позитивний ефект від зближення з ЄС, 31,17% опитаних вбачають його в більш діяльних громадах, які самі активніше дбають про вирішення проблем у своїх населених пунктах, не чекаючи, що це зробить держава. Так само третина респондентів повідомила про поліпшення транспортної інфраструктури, про те, що місцева влада дослухається до громади, а також про експорт товарів місцевих виробників до ЄС.

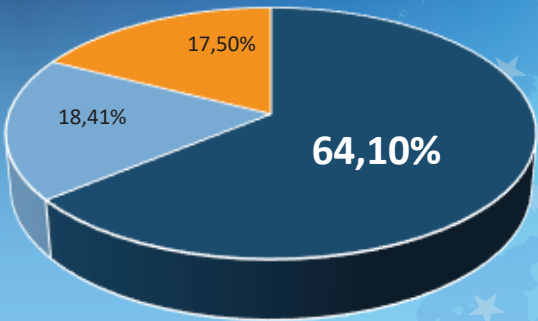

4

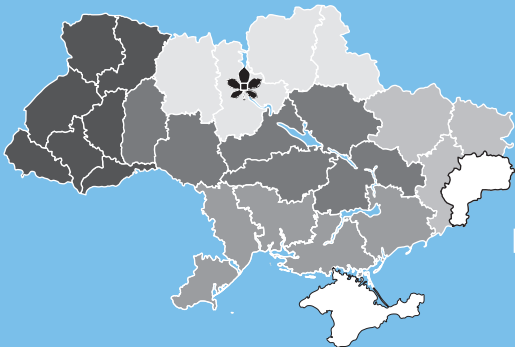
ЧИ ВІДЧУВАЄТЕ ВИ
ПОЗИТИВНИЙ ЕФЕКТ ВІД
ЗБЛИЖЕННЯ УКРАЇНИ З ЄС?

■ Ні
■ Так
■ Важко сказати

Регіональний розподіл

■ Захід
■ Центр
■ Південь
■ Схід
■ Північ
■ Київ

■ Тимчасово окупований Крим та непідконтрольні райони Луганської та Донецької областей

